

Brukerrettet turnus

Christine B. Meyer
Helsebyråd
Bergen Kommune

Hva handler brukerrettet turnus om?

- Hensyn til brukerne
- Fremtidig rekruttering og hele stillinger
- Effektiv og kvalifisert bemanning gjennom døgnet

Ulike former for brukerrettet turnus

- Medleverturnus
 - 2-3 dagers døgnvakt
 - Fra 21 til 3 vaktskift
- Oljeturnus
 - En uke langvakter – tre uker fri
- Langvakter 4. hver helg

Hvem kan ha nytte av brukerrettet turnus?

- Psykisk syke
- Utviklingshemmede
- Barnevernsbarn
- Sykehjemspasienter

Dagens turnusordninger: Brukerne

- Brukerne får mange og ukjente personer å forholde seg til
- Det blir mange vanskelige overganger
- Brukerne blir utagerende og/eller engstelig
- Det blir mye skader på personalet
- Det oppstår uønskede tvangssituasjoner
- Brukerne blir ikke forstått
- Endringer hos brukerne blir ikke oppdaget
- Bofellesskapene får en døgnrytme som en institusjon
- Det blir vanskelig å få til aktiviteter som strekker seg over hele dagen

Erfaringene med brukerrettede turnusordninger

- Betydelig reduksjon i:
 - Bruken av tvang
 - Skademeldinger
 - Bruk av B-preparater
 - Sykefravær
- Brukerne blir:
 - Tryggere
 - Mindre utagerende
 - Friskere
 - Mer deltagende
 - Mer tillitsfulle
- Turnusordningene gir:
 - Rom for mer aktivitet , utflukter og reiser
 - Færre overganger gjennom døgnet
 - Færre personer å forholde seg til

Dagens turnusordninger: Medarbeiderne

- Gir opphav til mange deltidstillinger
 - Små stillinger er lite attraktive
 - Behov for hele stillinger for å kunne klare seg økonomisk
- Stadig kalt til vakt
- Følelse av utilstrekkelighet overfor brukerne
- Sammenligningsgrunnlaget er en turnus med dag-, kveld- og helgevakter – ikke 9-16 jobb

Heltid og deltid

- Nåværende turnusordninger gir stort behov for deltidsstillinger
 - Da normalturnusen ble endret på 80-tallet økte behovet for stillinger med 50 %
 - En omlegging til brukerrettet turnus kan redusere antall stillinger med minst 30 %

Erfaringer med brukerrettede turnusordninger: Medarbeiderne

- Hele stillinger
- Stor interesse for nye stillinger
- Sterkt kvalifiserte søkere
- Trygghet på å gjøre en god jobb overfor brukerne
- Større forutsigbarhet og lengre perioder med fri
- Lettere å ta arbeid i områder som ligger avsides

Passer dette for alle?

- Jeg er en alenemor som har full omsorg for min sønn på 3,5 år. Jeg jobber på en barnevernsinstitusjon og har valgt denne jobben nettopp pga turnusen! ... Med en ordinær turnus med arb formiddag og 2-3 ettermiddager/kvelder i uken, vil mitt behov for barnepass øke betydelig. Det finnes jo ikke barnehager som er tilpasset at mor kan jobbe ettermiddagsvakter. Ja, jeg er lenge på jobb om gangen, men jeg har en uke fri mellom hver gang. Min sønn kan gå korte dager i barnehagen og jeg har mye energi og ikke minst tid til å finne på hyggelig ting sammen med han. Denne turnusen er gull og må ikke tas fra oss som har valgt å jobbe på denne måten.*

Dagens turnusordninger: Arbeidsgiver

- Sliter med rekruttering
- Stor andel ufaglært arbeidskraft – særlig i helgene
- Dagens turnus harmonerer ikke med døgnåpne tjenester
 - På mange arbeidssteder er brukerne borte på dagtid
- Høyt sykefravær
- Høyere personalfaktor for å bøte på brukernes problemer
- Vi går glipp av en stor reserve
- Deltidsstillinger kan gi svak jobbtilknytning

Brukerrettet turnus: Arbeidsgiver

- Vår jobb er å gjøre en best mulig jobb for brukerne
- Bedre kvalitet gjennom hele døgnet og uken
- Mer effektiv bemanning gjennom døgnet og uken
- Svært god rekruttering av kvalifiserte søkere
- Rekruttering på avsidesliggende steder
- Sikring av fremtidig arbeidskraft

Med turnus på agendaen

- Takk til SOR
- Viktig tema med stor betydning
- Vil kunne forandre hverdagen for våre aller mest sårbare innbyggere

Med turnus på agendaen

Christine Meyer
Helsebyråd

Turnusprosjektet i Bergen Kommune

- Startet med faglige utfordringer
- Dispensasjon fra Arbeidstilsynet
- Økende motstand og skepsis hos tillitsvalgte
- Nye prosjekter stoppet opp
- Behov for klargjøring av begge parters ståsted

Turnus på Agendaen

- På besøk i Rosehagen
- Avtale med de tillitsvalgte
 - Nye forsøk også utenfor normal faglig godkjenning
 - Ekstern evaluering
 - Frede sykehjemmene

Turnus på den nasjonale agendaen

- Ekstern oppmerksomhet
 - DN, BT og TV2
 - DN både kronikker og redaksjonelle oppslag
 - Hanne Bjørstrøm og Erna Solberg på besøk
 - Mobilisering av pårørende
 - Forsøk på mobilisering av brukerorganisasjoner

Kampen om styringsretten

- Før: Krav om godkjenning fra Arbeidstilsynet
- Nå: Styringsretten ligger hos Fagforeningene
 - Det er Fagforeningene sentralt som godkjenner turnusordningene
 - Fagforeningene blir satt til å gjøre faglige vurderinger
 - Turnusen blir godkjent for ett år av gangen

Ekstern evaluering

- Behov for å bygge opp kunnskap om effekter av alternativ turnus
- FAFO skal gjøre en evaluering av fem forsøk over to år
 - Alle de tre turnustypene er representert
 - Forsøkene inkluderer også to enheter som normalt ikke ville tilfredsstillе fagforeningenes faglige kriterier
- Enighet med fagforeningene om at vi skal bruke tid til å finne frem til gode ordninger på sykehjemmene

Status i dag

- 3 bosenetre for psykisk syke
- X bofelleskap
- Avlastning

- Helgeseter
- BPA